

LĒMUMS
Ādažu novadā

2021. gada 22. jūnijā

Nr. 139

Par atteikumu uzņemt bērnu Ādažu vidusskolas pirmsskolas izglītības iestādē ārpus kārtas

Ādažu novada dome (turpmāk – dome) izskatīja (*vārds, uzvārds*) (turpmāk – iesniedzēja) 2021.gada 19.maija iesniegumu ar lūgumu nodrošināt viņas dēlam (*vārds, uzvārds*) (*dzimšanas datums*) obligāto sagatavošanu pamatizglītības uzsākšanai Ādažu vidusskolas pirmsskolā (turpmāk – ĀVS PII), t.i. vienā iestādē ar jaunāko brāli (*dzimšanas datums*), kuram jau pienācis uzaicinājums uz ĀVS PII.

Savu lūgumu iesniedzēja pamato ar to, ka 06.04.2021. ģimene no Rīgas pārcēlusies uz dzīvi Ādažos, un ģimenei ir svarīgi, ka bērni apmeklē vienu pirmsskolas izglītības iestādi, jo izvadāšana uz dažādām pirmsskolām ģimenei būs ļoti apgrūtināša.

01.06.2021. Iesniedzēja piedalījās Izglītības, kultūras, sporta un sociālās komitejas sēdē, kur viņai tika izskaidrotas Ādažu novada domes 2017. gada 25. jūlija saistošie noteikumu Nr.24/2017 „Par pirmsskolas vecuma bērnu reģistrāciju un uzņemšanu Ādažu novada pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs” (turpmāk - Noteikumi) 20.punkta normas attiecībā uz bērna nodrošināšanu ar vietu iestādē ārpus kārtas, izskaidroti Bērnu uzņemšanas pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs komisijas 08.04.2021. un 06.05.2021. sēžu lēmumi saistībā ar ĀVS PII divās jaunajās grupās uzņemamo bērnu vecumu un sniegta informācija par iespēju izmantot Ādažu privāto pirmsskolas izglītības iestāžu pakalpojumu bērna sagatavošanai pamatizglītības uzsākšanai, saņemot pašvaldības līdzfinansējumu.

Izvērtējot Domes rīcībā esošo informāciju, tika konstatēts:

1. Iesniedzējas deklarētā dzīvesvieta no 23.03.2021. un abu dēlu deklarētā dzīvesvieta no 06.04.2021. ir (*adrese*) (dati aplūkoti IR 07.06.2021).
2. Iesniedzējas dēls (*vārds, uzvārds*) 06.04.2021 reģistrēts rindā uz ĀVS PII, 02.06.2021. iestāde mainīta uz ĀPII “Strautiņš”. Uz 07.06.2021. rindā starp 2016.gadā dzimušajiem bērniem Iesniedzējas dēls ir 37. no 46.
3. No 06.04.2021. (*vārds, uzvārds*) saņem pašvaldības līdzfinansējumu privātās pirmsskolas izglītības iestādes “Mazie stārķēni” apmeklējumam, kura nodrošina pakalpojumu bērniem līdz 4 gadu vecumam.
4. Likuma „Par pašvaldībām” 15.panta pirmās daļas 4.punkts nosaka, ka viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir gādāt par iedzīvotāju izglītību (t.sk., pirmsskolas vecuma bērnu nodrošināšanu ar vietām mācību iestādēs), bet Bērna tiesību aizsardzības likuma 3.panta otrā daļa nosaka bērna tiesību vienlīdzības principu, t.i., bērna tiesības un brīvības valsts nodrošina visiem bērniem bez jebkādas diskriminācijas.
5. Vispārējās izglītības likuma 8.pants nosaka, ka vispārējās izglītības iestādes darbības tiesiskais pamats ir šis likums, Izglītības likums, citi normatīvie akti, kā arī tās nolikums, bet likuma

26.panta pirmā daļa noteic, ka pašvaldību vispārējās pirmsskolas izglītības iestādēs izglītojamais uzņem izglītības iestādes dibinātāja noteiktajā kārtībā, ievērojot Izglītības likuma un citu likumu noteikumus.

6. *Tiesības uz bezmaksas izglītību ir noteiktas Izglītības likuma 55. panta 1. punktā, proti, izglītojamam ir tiesības uz valsts vai pašvaldības apmaksātu pirmsskolas izglītības, pamatizglītības un vidējās izglītības iegūvi. Tomēr, Izglītības likuma 55. panta 1. punkta tiesību norma tulkojama kopsakarā ar citiem šā likuma un Vispārējās izglītības likuma tiesību normām, kas arī regulē šo jautājumu. Saskaņā ar Izglītības likuma 4. pantu obligāta ir no piecu gadu vecuma bērnu sagatavošana pamatizglītības iegūvei un pamatizglītības iegūšana. Arī Vispārējās izglītības likuma 20.¹ pants noteic, ka bērniem no piecu gadu vecuma pirmsskolas izglītības programmas apguve ir obligāta un pašvaldības savā administratīvajā teritorijā nodrošina bērnu no piecu gadu vecuma sagatavošanu pamatizglītības iegūvei.*
7. Ādažu novada dome 2017. gada 25. jūlija saistošie noteikumu Nr.24/2017 „Par pirmsskolas vecuma bērnu reģistrāciju un uzņemšanu Ādažu novada pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs” (turpmāk - Noteikumi) 20.punkts nosaka, ka Dome pieņem lēmumu par bērna nodrošināšanu ar vietu iestādē ārpus kārtas, ja bērns ir sasniedzis vecumu, no kāda uzņem iestādē un bērna un vecāka vai bērna likumiskā pārstāvja, kas nav bērna vecāks, deklarētā dzīvesvieta ir Ādažu novada administratīvajā teritorijā, iestājoties kādām no šiem nosacījumiem:
 - 1) bērns ir palicis bez vecāku aizgādības (t.sk., arī gadījumā, ja aizbildnis nav deklarēts Ādažu novada administratīvajā teritorijā);
 - 2) bērns ir adoptēts (izņemot, ja viens laulātais adoptē otra laulātā bērnu);
 - 3) bērns ar invaliditāti vai vienam no vecākiem piešķirta pirmās vai otrās grupas invaliditāte;
 - 4) kāds no vecākiem ir pašvaldības izglītības iestādes pedagoģiskais darbinieks pirmsskolas izglītības, pamatizglītības, profesionālās ievirzes un vidējās izglītības pakāpē, darbiniekam atgriežoties no bērna kopšanas atvaļinājuma;
 - 5) citos normatīvajos aktos noteiktos gadījumos par bērnu iekārtošanu iestādē ārpus kārtas.
8. Militārā dienesta likuma 53.pants nosaka, ka profesionālā dienesta karavīru un dienesta pienākumu pildīšanas laikā bojā gājušo profesionālā dienesta karavīru bērnus ir tiesības ārpus kārtas iekārtot pirmsskolas izglītības iestādēs.
9. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 24/2017 26.2. apakšpunktu datubāzē izveido uzņemamo bērnu sarakstu pieteikumu reģistrēšanas secībā prioritāri uzņemot bērnus, kuriem piešķirts statuss “Obligātās izglītības vecums”.
10. Tai pašā laikā jāņem vērā - ja vairākas personas savā starpā konkurē uz pakalpojuma saņemšanu, nepamatota priekšrocības piešķiršana vienām personām automātiski nepelnīti samazina pārējo personu iespējas, kurām bērna uzņemšana iestādē ir vienlīdz svarīga. Šā iemesla dēļ Senāts tomēr lielāku svaru piešķir tiesiskuma principam un vienlīdzīgām iespējām (Augstākās tiesas Senāta 2009.gada 10.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-759/2009 11.3. un 11.4.punkts).
11. Lai iesniedzējas lūgums tiktu apmierināts, domei ir jāpārbauda vai pastāv apstākļi un priekšnoteikumi bērna uzņemšanai ārpus rindas. Domei ir pamats uzņemt bērnu pašvaldības PII ārpus rindas tikai tad, ja iestājas iepriekšminēto normu nosacījumi.

12. Saskaņā ar Noteikumu 27.punktu ir uzsākta bērnu uzņemšana iestādēs ar 2021.gada 1.septembri un pamatojoties uz Bērnu uzņemšanas pašvaldības PII komisijas lēmumu Ādažu vidusskolas PII 2016.gadā dzimušo bērnu grupa ir nokomplektēta un brīvo vietu nav.
13. Iesniedzējas gadījumā nav iestājies neviens no Noteikumu 20. punkta nosacījumiem, lai dome uzņemtu bērnu pašvaldības PII ārpus rindas. Iesniedzējas gadījumā ir iestājies Izglītības likuma 4. panta nosacījums, ka obligāta ir no piecu gadu vecuma bērnu sagatavošana pamatzglītības ieguvei un pamatzglītības iegūšanai.

Nemot vērā iepriekšminēto, un to, ka:

- 1) Noteikumi neparedz vienas ģimenes vairākiem bērniem nodrošināt pakalpojumu saņemšanu vienā iestādē, ja tas objektīvi nav iespējams;
- 2) dome nevar pieļaut situāciju, ka vienas ģimenes viena bērna uzņemšana konkrētā iestādē kur attiecīgā vecuma grupa jau ir nokomplektēta rada situācija, ka citas ģimenes bērnam vieta iestādē tiktu atņemtam tādejādi nodrošinot īpašas sociālās garantijas vienai ģimenei, bet diskriminējošas attiecībā pret citām ģimenēm;

Pamatojoties uz Bērnu tiesību aizsardzības likuma 3.panta otro daļu, Vispārējā izglītības likuma 26.panta pirmo daļu, Administratīvā procesa likuma 6.pantu, domes 2017.gada 25.jūlija saistošo noteikumu Nr.24/2017 „Par pirmsskolas vecuma bērnu reģistrāciju un uzņemšanu Ādažu novada pašvaldības pirmsskolas izglītības” 20.punktu un Izglītības, kultūras, sporta un sociālās komitejas 01.06.2021. atzinumu, Ādažu novada dome

NOLEMJ:

1. **Atteikt uzņemt** (*vārds, uzvārds*) (*personas kods*) Ādažu vidusskolas pirmsskolā ārpus kārtas.
2. **Nodrošināt vietu** (*vārds, uzvārds*) (*personas kods*) vienā no pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēm rindas kārtībā.
3. Lēmumu var pārsūdzēt Administratīvā rajona tiesā (Rīga, Baldones iela 1A) viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

Domes priekšsēdētājs

M. Sprindžuks